

Leidersagenda

December 2017

Economische en Monetaire Unie

De komende Eurotop zal sterk verschillen van de vorige toppen. Er valt immers geen crisis te bezweren. De economie van de eurozone vindt haar hoogste groeitempo in 10 jaar. Het totale aantal banen is naar een recordhoogte gestegen, terwijl de werkloosheid op het laagste peil in 8 jaar staat. De overheidstekorten zijn gedaald, en het vertrouwen in onze economie is terug. Dit alles is te danken aan de talrijke maatregelen die we het afgelopen decennium, op nationaal en op EU-niveau, hebben genomen om het concurrentievermogen van onze economieën te verbeteren en de veerkracht van de eurozone te versterken.

In deze verbeterde economische situatie is er gelegenheid om de komende uitdagingen en de manier van aanpakken van toekomstige crises te bespreken, in het besef dat vele potentiële risico's extern en niet specifiek voor Europa zijn, waaronder geopolitieke spanningen wereldwijd, toegenomen protectionisme, een mogelijke vertraging van de Chinese economie, een grotere risicoaversie op de financiële markten met een stijging van de mondiale rentetarieven en abrupte correcties in de wisselkoersen. In die context moeten we ons beraden over de versterking van de economische en monetaire unie (EMU).

Een strategische vraag is dan ook hoe wij ervoor kunnen zorgen dat wij, de lidstaten en de monetaire unie als geheel, over de passende middelen beschikken om mogelijke schokken op te vangen. **De Eurotop van december is de eerste gelegenheid om deze kwestie te bespreken, en moet de weg bereiden voor besluiten van de leiders volgend jaar.**

De Verklaring van Rome illustreert hoezeer wij willen inzetten op de voltooiing van de EMU. Het verslag van de vijf voorzitters van juni 2015 bevat een uitgebreide reeks hervormingsvoorstellen. Maar, hoewel er een consensus is over het algemene doel, **oordelen de lidstaten wisselend over wat gedaan moet worden, en hoe dringend dat is.** Zonder druk van de markt is de collectieve politieke wil om verdere vorderingen te maken afgezwakt.

Op de top zal de leiders worden verzocht nauwkeurig te omschrijven welke aanpak voor de verdere versterking van de EMU hun voorkeur wegdraagt. **Het lijdt echter geen twijfel dat het voltooiën van de bankenunie, die mogelijk en noodzakelijk is, de eerste toetsing aan de werkelijkheid zal zijn. Wordt er op dit gebied geen aanzienlijke vooruitgang geboekt, dan kan bezwaarlijk vooruitgang met de meer ambitieuze ideeën worden verwacht.**

Ter voorbereiding van onze bespreking heeft de Eurogroep een aantal ideeën onderzocht waarover een brede convergentie van de standpunten bestaat:

- het operationeel maken van een **gemeenschappelijk achtervangmechanisme voor het gemeenschappelijk ontwikkelingsfonds**, mogelijk in de vorm van een kredietlijn van het Europees stabiliteitsmechanisme;
- de verdere ontwikkeling van het Europees stabiliteitsmechanisme, mogelijk tot een zogenoemd **Europees Monetair Fonds**. Deze werkzaamheden moeten worden afgestemd op die inzake het gemeenschappelijk achtervangmechanisme;
- de verdere ontwikkeling van de routekaart van de Raad Ecofin van juni 2016 voor voltooiing van de bankenunie, door maatstaven en tijdschema's te bepalen voor de vorderingen die nodig zijn op het gebied van risicovermindering en risicodeling, met inbegrip van de geleidelijke invoering van een **Europees depositoverzekeringstelsel**.

Voor een aantal andere kwesties hebben de besprekingen echter niet tot een brede convergentie geleid:

- het stroomlijnen van de **begrotingsregels** om het bestaande kader te vereenvoudigen of de uitvoering en handhaving van die regels te versterken;
- het opzetten van een **begrotingscapaciteit** voor de eurozone, ook voor stabilisatiedoelinden;
- het aanstellen van een "**Europees minister van Economische Zaken en Financiën**", wiens rol nog verder moet worden omschreven.

De leiders wordt verzocht aan te geven of zij ermee instemmen dat:

- **de Eurogroep/Raad Ecofin, naargelang van het geval, wordt opgedragen de werkzaamheden in verband met deze kwesties voort te zetten, en daarbij prioriteit te geven aan de kwesties waarover de grootste mate van convergentie bestaat;**
- **deze kwesties in juni 2018 opnieuw in bespreking komen, met het oog op het nemen van een eerste reeks besluiten.**